

УРЕЂУЈЕ ЗМАЈ-ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ.

ГОДИНА ДРУГА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА.

ГЛАВНИ САРАДНИК
А Б У К А З Е М.

Н О В О М Е С А Д У
30. Марта 1879.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Мајчин син.

Фотографија.

Неким београдским господичићима у албум.

Чим се одра дан дотакне
И сунчеве плану жари,
Меденицом слугу зове
Да га, војна, истимари.
Хаљине му свил'не чисти
Од прашине и од кала —
Хај да му је ишчеткати
И својега принцинала.

С мислима се слабо дружи,
Не да бризи да га тре;
Шалне л' памет: ради море!
Обрецне се: натраг бре!

Накудрави косу ретку,
Собом хода, па се гледи, —
У платкоме огледалу
Испитује кол'ко вреди.
Брком аза кад нестане
Он не губи бела дана;
Црне каве журно с' лати
И карата и духана.

С мислима се слабо дружи,
Не да бризи да га тре;
Шалне л' памет: ради море!
Обрецне се: натраг бре!

Не мори га, усхићеног,
Мртва чама старих дана —
Негда беше једна само
А сада је сто кафана!
Тако красних, тако бурних —
Ма колико да је оран
У десетој дух га изда,
Клоне вес'о и уморан.

С мислима се слабо дружи,
Не да' бризи да га тре;

Шалне л' памет: ради море!
Обрецне се: натраг бре!

Рум и кава, пиво, вино
С њиме почну битку јаку,
Али шта ће наудити
Старом борцу и јунаку.
Ћемане му бригу толи,
Ћаконије сваке ту су —
Такмиче се да угоде
Облапорноме укусу.

С мислима се слабо дружи,
Не да бризи да га тре;
Шалне л' памет: ради море!
Обрецне се: натраг бре!

Чудо има руке беле.
За посао слабо мари:
Зар да с' тако красан дечко
С надничари барабари?
До по дана перо реже,
А по подне зева, дрема,
А што у тим вече дође
Против тога ништа нема.

С мислима се слабо дружи,
Не да' бризи да га тре;
Шалне л' памет: ради море!
Обрецне се: натраг бре!

За њега се цуре јагме —
Не зна шта их више мами:
Он, ил' блесак што им шиље
Из прстења драги ками.
Радујте се красне наше,
Ни једну вас неће клети:
Ваша лица сву ноћ целу
Вију му се то памети.

С мислима се слабо дружи,
Не да бризи да га тре;

Шапне л' памет; ради море!

Обрецне се: натраг бре!

Ко га види, чини му се
Господин је, а не геја,
Ал' кумир му „Пивни извор“
А не празан свет идеја.
Кад му своју драж украте:
Љубав, песма, мезе, пиво,
Он ће рећи: збогом свете,
Доста сам те с' наужив'о!

С мислима се слабо дружи,
Не да бриси да га тре;
Шапне л' памет: ради море!
Обрецне се: натраг бре!

* * *

Уживати, па умрети,
Куд' ћеш лепше, то је цвеће!
Ал' ако те старост стигне,
Смрт призивљеш, а смрт не ће?
Па те старог закупе
Све тешкоће овог света —
Скупо ћеш ли искијати
Све грехове младих лета.
Зваћеш мисли, ал' их нема;
Празна глава, празно све.
За то сада на по пута,
С криве стазе натраг бре!

М. П. Ш.

Титулус зеванди.

Јавна предавања.

Х.

О образима.

Поштовано сoбраније! Намеравајући рећи коју реч о образима, приступићу тако к теми, без увода, јер се образ не слаже са уводом, уводе и образи нити су се кадгод међусобно трпели, нити ће се икад трпети.

Што се вели да су људи створени по образу божијем, то је бар у толико истина, у колико се зна да ђаво и нема образа, зато и они људи, који немају образа, јамачно су ђаволскога порекла. То се порекло порицало али се није порекло.

Образ је стављен тако испод очију, а то значи да се он не боји видела и треба да је увек на виделу.

Образ је стављен на предњој страни главе, зато онај (човек или народ) који иде натрашке, тај не иде са образом, — са образом се може ићи само унапред.

Највеће образе имају они анђели, што дувају у трубу, а најмање образа имају они ђаволи, што трубе кроз неке чивутске новине.

Образ је са човеком, који штуче образ свој, тако срастао, да га нико од њега раставити не може. Јунак може у рату изгубити прст, руку, ногу, уво, око, — све може изгубити само образ не. Нема те пушке, сабље или топа, која би му могла образ однети. Баш да му се одсече образ, он се опет враћа са образом. Образ дакле мора ипак да је нешто божанствено,

што не може нико погазити, док га човек сам не погази.

Нема сумње да је образ нешто врло важно на што ваља да се угледамо, јер се најмањи образ зове — образцем.

Ко нема образа тај се служи образином, и он признаје да је безобразлук гадан.

Наш женски свет потпуно је схватио важност образа, зато обраћа на њега ванредну пажњу. Од свију руменила и белила најлепше је руменило стида и белоћа невиности. И враг му баби, баш то се не може добити у апотеки, — (а баш и кад би се могло добити, то би госпође апотекарице за себе задржале). Јесте, то руменило и белило није на продају, то само природа поклања, а ми треба да му се клањемо.

Па поред свега тога ипак има на свету много безобразлука.

Безобразлук је н. пр. кад се адвокат опије добивеним форпусом, па заборави отићи на рочиште.

Безобразлук је кад ко коме стане на жуљ, па га још тужи да му је подметнуо ногу.

Безобразлук је кад ђак хоће више да зна него професор, — или кад професор неће ни толико да зна колико ђак.

Безобразлук је кад госпођа докторка овако дочекује пацијенте: *Wen suchen sie, — den Wunder Doctor?*

Безобразлук је кад црквени тутор од старих налоња направи својој деци штуде.

Безобразлук је кад ко помоћи иште, а поклону се руга.

Безобразлук је кад пастор ону руку којом ђуша, пружа на целивање.

Безобразлук је кад који уредник није задовољан са субвенцијом, него хоће још и претплату.

Е, ал кад би ја хтео да изређам све безобразлуке, који око нас гамижу, онда за цело не би био готов ове недеље (макар да је велика недеља).

Мађари зову образ кип, јер им заиста образ мора да прекипи срамом, кад се сете каква су нам висока брда обећавали, а какве нам дубоке јаме место њих пружају.

Образа има извесних и неизвесних; извесни су образи дебели као ђон, — а неизвесни су образи врло интересантни и побуђују љубопитство, н. пр.

Каквим образом може погледати европска дипломатија у очи словенским народима на балканском полуострву?

Каквим ће образом изићи неки архипастир у идућу народну скупштину?

Каквим ће образом изићи неки омладинци пред Светозара Милетића?

Каквим ће образом шајкашки посланик доктор Пера дати рачун својим бирачима о своме ћутању? итд.

А што се мене тиче, ја мислим да сам са овим великонедељним предавањем довољно доказао, да умет не само звонити, него и клепати. Ако сам дакле какве оклепане фразе употребио, признати ми морате да је било сасвим сувремено.

А сад нам долази светла недеља, — лепо би

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Ћира. Је-ли, Спиро, зашто су нама дотична господа дали автономiju, а узели нам фондове?

Спира. Е боже мој, зашто?! — Зато, јер је автономija празна реч, а у фондовима су пуне касе.

Ћира. Потпуно сам задовољан са одговором.

Ћира. Шта је ново у Београду?

Спира. Јандари иду сокацима па тамане псе.

Ћира. Ао брате, то је опасна ствар, — ту се може догодити каква несрећа.

Спира. Не разумем те.

Ћира. О за бога, та не пише сваком на челу ко је пас, — а у срце се не може завити.

Ћира. Шта велиш ти на ту гемиште окупацион?

Спира. Ја не велим ништа, али мој комшија Ставра не зове је гемиште, него гемацкате комисион.

Ћира. Куда ћеш, Спиро, тако журно?

Спира. Идем да се претплатим на „Pester Journal“. Јер сам приметио да је то најискренији лист од свију пештанских листова.

Ћира. А како то.

Спира. Ето ономад је рекао: „Uns bangt von der bulgarischen Selbstständigkeit.“

Ћира. Зашто се ти тако радујеш томе новом „Недељном листу“?

Спира. Та мило ми је што ће престати „Турски народ“.

Ћира. А по чему ти то судиш, да ће престати турски народ?

Спира. По господину Београдцу. Он већ сели свој пртљак из старе редакције у нову.

Ћира. Даклем „Недељни лист“ хоће да нам покаже да човек може бити и патриота и опет иначе своје народу служити.

Спира. А би-ли он нама могао показати, да човек може бити и патриота, и опет иначе да не денунцира све што је дојако, пре њега, своје народу служило?

Ћ о к и ц е.

„Пестер Лојд“ не зна, је Милетић већ три године у затвору. Срећа што није Пестер Лојд онај који дели амнестије, јер он онда не би знао уопште, ни да је Милетић затворен.

Сад се истражују узроци Сегединском потопу. Неки мисле: а да се није можда сегедински православни владика случајно забунио па Сегедин благословио, те је то нанело сву несрећу. Јер се видело да су она места, која он не благосиља, остала непотопљена.

Социјалне демократе, које су истеране из Новог Сада, те се настанише у граду Варадину, где их нико не дира, предлажу да се од сада Нови Сад зове „k. k. Festung“ а Варадин да се зове слободна краљевска варош.

А. Зашто гр. Карољи није употребио другу прилику да обелодани нашу нову политику?

В. То је зато, — ако се ствар ојалови, па га после на одговор повуку, да се може извинити: рекао сам у пићу.

(Н.) Кажу да су нове пролетње моде врло смешне, Један отац који има више кћери помодаруше уверава да то није ништа смешно, пре би се могло рећи да је жалосно.

Футошки Баба.

(Наставак.)

Када је Баба са братом Јатом кући приспео и нису никада ни о чем ни диванили него о Милици и о Сент-Ивану, фале није се могао већ нико послушати. — Баба је и ноћу о Милици сневао али није ни чудо, Милица је и била јандал девојака — а што се разни гласови о њојзи проносили није ни чудо, јер свачије је око за њу запињало; а сем тога, била је певачица, да јој није било равне. — Кад запева алај шалај — варај дико не варај — па јошт у тихој ноћи, спрам месечине, и када јој нуз једну жичицу на тамбурици уча секундира — чак пробуди младог попу у Пивница — те неможе ока да затвори. —

Како Јата, тако и Баба чекаше и чекаше одговора од Милице, али богме прође и 14 па и 30 дана а одговора никако, па зато Баба запне опанке, па хајд у Сент-Иван до побре Тодора. —

Приспевши тамо заноћи да га нико невиди. Порази га Тодор са гласом да Милица не ће за њега да пође, јер рече му Тодор, да га девојка не воле — па није хасне даље околиштити — него нека гледа другу девојку било гди — тешећи га Тодор, да није она ваљда суђена. —

Баба жалостан и туробан јошт ни зоре не дочекавши врати се пун туге и невоље натраг — те брату Јати исприповеди шта је и како је.

Не само Јата и Баба, него и сва родбина да се у чудо: шта би то било, да се Баба никако, по крај свога имања, и заната, оженити не може, те до тога закључка дођоше, да ништа друго неможе бити, него да су на Бабини чини. —

Шетња по Новом Саду.

XXI.

Како иду велики празници, то је ево настало време, кад се држе „Беседе“ и главне скупштине новчаних завода. То су обоје веселе ствари, и у обојима је главна ствар: како ће испасти рачуни. На обојима има говора и игре, и код обојих се тражи добар управитељ. Разлика је само та, што на „Беседи“ један говори, а други ћуте па слушају, а у главној скупштини сви уједанпут говоре, те се дигне граја и гунгула; разлика је даље и та, што је на „Беседи“ добро да се игра, а код новчаних завода није добро да се игра — са поверењем, које уживамо, ако смо директори. Даље, код „Беседе“ није велики малер, ако когод фали (није дошао), ал код новчаних завода ако когод фали (у рачунима) то је већ рђаво и може да има зле последице (по акционаре). Има их, који се на „Беседи“ јако зноје, а богме и на главној скупштини „Банке“ неки се при полагању рачуна зноје. На игранци беседској ко се ухвати у „коло“, тај га игра без икаквог хонорара, а на пример код наше „Задруге за међусобно помагање“ ко је у „колу“, особито ако је у првом, добива лепу дивиденду. На „Беседи“ је пријатно у четворци играти са „Damenwechsel“, а напротив у новчаним заводима треба избегавати све, што се зове „Wechsel“. На „Беседи“ имају и мушки и женски приступа; у новчаним заводима пак имају само мушки приступа, али и они ваља да се чувају престапа. После „Беседе“ однесе касир обично касу са собом; код новчаних инштитута пак не ваља касир да однесе касу. На „Беседи“ ретко кад има које „соло“, или бар само једном падне у тал, а у „Задругама за међусобно помагање“ многи су на „солу“ ангажовани. Према је тај „соло“ врло чудноват, кад морају тројица да потпишу, то је онда управо „терцет“, а не „соло“! „Беседа“ је повод да се свет обуче у нове хаљине, а многе „Банке“ скину својим акционарима и оне старе хаљине слеђа. У четворци на „Беседи“ игра се „Баланс“ са „тур де мен“, а код „Банке“ је често „Биланс“ са „тур де — у деп“. Код давања „Беседе“ нужна је сала, а и код директора неких „Банака“ нужно је сала (да се подмажу). Играчка на „Б седи“ треба да је добро аранжирана, а богме и за новчане заводе није баш добро, кад су деранжирани. Врло је ласкаво за човека, кад добије „Позив“ на „Беседу“, а „Позивима“ и „Опоменама“ од новчаних завода слабо се ко радује.

Из овога свега сљедује, да су „Беседе“ много пријатније ствари, него „Банке“ и „Задруге новчане“, а како сад излазе по новинама позиви и на „Беседе“ и на главне скупштине разних новчаних инштитута, то сад остаје сваком на вољу да бира: т. ј. или да иде да бира играчицу себи, или да иде да бира председника, благајника и ревизоре. Најбоље ће бити да гласамо.

Ко је за „Беседу“ нека дигне руку — (са добровољним прилогом)!

А сад ко је за новчане заводе нека дигне руку — (са зловољним прилогом)!

Аб.

Абуказемов календар.

М а р т.

21. Кад се наврши 50 година брачнога живота, онда се славе код Немаца „златни сватови“; нама се чини, да су они први сватови много златнији (кад је момак 20, а девојка 16 година).

22. У Кијеву се појавила нека нова болест; би ли се могла назвати кијевица (за разлику од опште омиљене кијавице)?

23. Дакле Новосаткиње су престале (шта? играти „фрише фире“? не, него) ићи у позориште, те су клупе скоро празне.

24. Лазарева субота; српско родољубље требало би мало шибати врбицом, да порасте.

25. Излази списак издања браће Јовановића у Панчеву, издали су до сада 100 књига (за пет година); е, ал „Матица српска“ је за ових 53 године, од како је основана, издала 107!

26. Директори једне банке, која је већ у читуљи усопших, ради су да оснују задругу за међусобно помагање (т. ј. где ће се они међу собом помоћи и обогатити).

27. „Бач-бодрогер блесан“ презире српске фонтинте, које се дају на пострадале Сегединце; а колко су „његови“ дали на пострадале Славонце?

28. Један учитељ учи децу у школи, да је Сегедин стара, препотопска варош.

29. Велики четвртак; новине почињу опет клеветати.

30. Велики петак; једна слачајша супруга читала је својем мужу синоћ дванајст глава евангелија, што је тако дуго остао на „бденију“.

31. Сутра је први април; немојте да преварите „Стармалог“ па да се не претплатите на другу четврт!

Отац и кћи.

Ћерка.

Јели тато, јел истина
Што говоре људи,
Да с' ошино господина
Ти мога по зуби?

Отац.

Јесте ћерко, истина је
Што си чула вести,
А то ти је доказ прави
Да ја имам свести!

— р.

Д о п у н а

к закону помаћаривања.

§. 20. Свако дете које се роди у Мађарској, мора најпре исплазити језик да му се офарба црвено, бело и зелено.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

WWW.UNILIB.RS

било кад би и ми поступили к њој светлим образом. Али светли образи не постижу се „милионесом“ или „принцесвасером“ (од тога се образи само гланцују), светли образи долазе од чисте, поштене, родољубне душе, од топлог и искреног срца. Ако ми не верујете, изволите само пробати.

Завршујући ово предавање препоручујем свима и свакоме, да образ чувате већма него очи у глави: Чувајте образ да се не окаља. Јер кад се образ окаља нема тога кокос-нус-ел-сода или глицерин сапуна, који ће га опрати.

А мени опростите ако ово предавање мирише мало на предику. Ово није предика нит сам ја предикатор, ја сам само оно научио што су наши предикатори заборавили.

Старм.

Из записника једног молера.

То је било у оно време, кад сам још био почетник, кад је било и воље за рад и свега доста, само не посла.

Тако беспослен шетао сам по својој соби, пуштајући од невоље густе димове из чибука, који је онда био још у моди.

Наједаред куцну неко на мојим вратима. Како је незграпно било куцнуто, тако сам незграпно и ја викнуо „слободно!“

Врата се отворише и најпре се помоли један танак ражањ, — та гле! то не беше ражањ, то беше уфитиљен брк, а за њим уђе и остали „цугехер“ — један од брка до мамуза ужинорен мађарембер.

— Сервус молер-фијам! рече он.

— Добро ми дошла, драга муштерио! помислим ја.

— Иматели посла?

— Та посла има доста, ал ја ћу метути све на страну, па вам стојим на служби!

— Теремтете! чиме може молер служити, него да молује.

— С драге воље, Изволите сести.

— Хахаха! Ја не могу никад седити, тесне су ми чакшире. Него оћете-ли ви да измолујете мога оца?

— Доведите га само, готов сам у свако доба.

— Е баратом, довести га не могу, мој је отац умро пре десет година.

Видео сам већ колико је куцнуло, зато не рекох ништа друго, него да је то мало тежак задатак!

— Али ја ћу и да платим, азевата, десет дуката!

Десет дуката сиромачин човек не упушта тако лако. Сиротиња ме натера и ја се обвезах да ћу му измоловати његовог понојног г. оца, — за недељу дана биће готов

Урамбаћам је био задовољан, звекну мамузама и оде.

Сад су настали за мене дани искушења, како ћу да молујем човека, кога нисам никад видео! фантазијо, чудотворна богињо, буди ми у помоћи!

Седнем, па онако од ока намолујем један нос више њега два ока, изнад њега два подобателно зашиљена брка, више очију обрве, испод бркова браду, са десна једно са лева друго уво, парче чела са лепим самур-калпаком — кад сам то прекужио оно је друго већ ишло лакше,

поша са златним ројтама, атила са гајтанима, то је ишло све као масно.

Кад је дошао уречени дан, ја ипак почех зепсти. Шта ће тај човек рећи на мој портре?!

Ал молим, сад пазите. Ево моје муштерије, чује се издалека како му мамузе звекећу.

Чим уђе у собу запита ће: Је-ли готов мој отац?

— На служби! рекох ја, мањи од макова зрна; и показах му портре који је висео на дувару

Урамбаћам се загледа, па онда ступи корак ближе па се врати два корака натраг. Напослетку горко уздахну говорећи:

— Сиромачин мој отац, како се променуо за ових десет година, одкад га нисам видео! Узе портре. Исплати ми дукате. И оде.

Анаклес Ажитес.

Бежимо, — љут је!

Наш Бачкаер Боте
Кида се на фоте
Што немамо два три срца
Кад Сегедин грца,
Ил што њега не пуштамо,
Кад се дели дар,
Да он тури руку,
У наш буђелар,
Па по својој ћуди
Да газдује туди.

Шуваклија.

Разлика.

Седили мајстор и шегрт за послом; кад ће једаред запитати шегрт мајстора „Јел’те мајсторе, каква је разлика између црквеног сата и наше мајсторице?“

Мајстор се дуго мучио но никако да погоди и најзад му заповеди да му каже.

„Што сат избије само кад треба а наша мајсторица мене и кад треба и кад не треба“ био је шегрин одговор.

К. К.

Цивилизовани Циганин.

Крао неки Циго у једној башти купус и бацао усечене главице преко зида, други се један нађе те покупи све главице и однесе му тако, да кад је Циго из баште изашао а он не нађе ништа; брзо се јаду досети, те ће узданути: „Еј! еј! ала је покварен овај свет, да већ ни један поштен Циганин не може да живи од рада својих руку.“

К. К.

Серенада.

Господар Ш-ка добије њеф да својој невести направи серенаду. Најмио је Цигане, који му се обвезаше да ће му за 5 форината свирати један читав сат. Банда дође под означени прозор и ту поче свирати неку тиху ноту, која се повлачила као дубок уздисај. На то се гдр. Ш-ка ражљути па се продере на примаса:

— Који вам је бес, што сте се улењили! Зар не можете мало брже прионути. Сат ће за час проћи а петица није мали новац.

Шетња по Новом Саду.

XXI.

Како иду велики празници, то је ево настало време, кад се држе „Беседе“ и главне скупштине новчаних завода. То су обоје веселе ствари, и у обојима је главна ствар: како ће испасти рачуни. На обојима има говора и игре, и код обојих се тражи добар управитељ. Разлика је само та, што на „Беседи“ један говори, а други ћуте па слушају, а у главној скупштини сви уједанпут говоре, те се дигне граја и гунгула; разлика је даље и та, што је на „Беседи“ добро да се игра, а код новчаних завода није добро да се игра — са поверењем, које уживамо, ако смо директори. Даље, код „Беседе“ није велики малер, ако когод фали (није дошао), ал код новчаних завода ако когод фали (у рачунима) то је већ рђаво и може да има зле последице (по акционаре). Има их, који се на „Беседи“ јако зноје, а богме и на главној скупштини „Банке“ неки се при полагању рачуна зноје. На играци беседској ко се ухвати у „коло“, тај га игра без икаквог хонорара, а на пример код наше „Задруге за међусобно помагање“ ко је у „колу“, особито ако је у првом, добива лепу дивиденду. На „Беседи“ је пријатно у четворци играти са „Damenwechsel“, а напротив у новчаним заводима треба избегавати све, што се зове „Wechsel“. На „Беседи“ имају и мушки и женски приступа; у новчаним заводима пак имају само мушки приступа, али и они ваља да се чувају преступа. После „Беседе“ однесе касир обично касу са собом; код новчаних инштитута пак не ваља касир да однесе касу. На „Беседи“ ретко кад има које „соло“, или бар само једном падне у тал, а у „Задругама за међусобно помагање“ многи су на „солу“ ангажовани. Премда је тај „соло“ врло чудноват, кад морају тројица да потпишу, то је онда управо „терцет“, а не „соло“! „Беседа“ је повод да се свет обуче у нове хаљине, а многе „Банке“ скину својим акционарима и оне старе хаљине слеђа. У четворци на „Беседи“ игра се „Баланс“ са „тур де мен“, а код „Банке“ је често „Биланс“ са „тур де — у деп“. Код давања „Беседе“ нужна је сала, а и код директора неких „Банака“ нужно је сала (да се подмажу). Играчка на „Б седи“ треба да је добро аранжирана, а богме и за новчане заводе није баш добро, кад су деранжирани. Врло је ласкаво за човека, кад добије „Позив“ на „Беседу“, а „Позивима“ и „Опоменама“ од новчаних завода слабо се ко радује.

Из овога свега сљедује, да су „Беседе“ много пријатније ствари, него „Банке“ и „Задруге новчане“, а како сад излазе по новинама позиви и на „Беседе“ и на главне скупштине разних новчаних инштитута, то сад остаје сваком на вољу да бира: т. ј. или да иде да бира играчицу себи, или да иде да бира председника, благајника и ревизоре. Најбоље ће бити да гласамо.

Ко је за „Беседу“ нека дигне руку — (са добровољним прилогом)!

А сад ко је за новчане заводе нека дигне руку — (са зловољним прилогом)!

Аб.

Абуказемов календар.

М а р т.

21. Кад се наврши 50 година брачнога живота, онда се славе код Немаца „златни сватови“; нама се чини, да су они први сватови много златнији (кад је момак 20, а девојка 16 година).

22. У Кијеву се појавила нека нова болест; би ли се могла назвати кијевица (за разлику од опште омиљене кијавице)?

23. Дакле Новосаткиње су престале (шта? играти „фрише фире“? не, него) ићи у позориште, те су клупе скоро празне.

24. Лазарева субота; српско родољубље требало би мало шибати врбицом, да порасте.

25. Излази списак издања браће Јовановића у Панчеву, издали су до сада 100 књига (за пет година); е, ал „Матица српска“ је за ових 53 године, од како је основана, издала 107!

26. Директори једне банке, која је већ у читуљи усопших, ради су да оснују задругу за међусобно помагање (т. ј. где ће се они међу собом помоћи и обогатити).

27. „Бач-бодрогер блесан“ презире српске фонтинте, које се дају на пострадале Сегединце; а колко су „његови“ дали на пострадале Славонце?

28. Један учитељ учи децу у школи, да је Сегедин стара, препотопска варош.

29. Велики четвртак; новине почињу опет клеветати.

30. Велики петак; једна слачајша супруга читала је својем мужу синоћ дванајст глава евангелија, што је тако дуго остао на „бденију“.

31. Сутра је први април; немојте да преварите „Стармалог“ па да се не претплатите на другу четврт!

Отац и кћи.

Ћерка.

Јели тато, јел истина
Што говоре људи,
Да с' ошино господина
Ти мога по зуби?

Отац.

Јесте ћерко, истина је
Што си чула вести,
А то ти је доказ прави
Да ја имам свести!

— р.

Д о п у н а

к закону помађаривања.

§. 20. Свако дете које се роди у Мађарској, мора најпре исплазити језик да му се офарба црвено, бело и зелено.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Контрасти.

Контрасти у појезији и у молерају врло су лепе фигуре и пријатно их је видети и чути. На пример слаба жена обуче на се мушко одело и иде да се свети каквом бесном аги и спахији, што јој је мужа убио; или видимо на слици страшне високе брегове, бурне таласе какве реке; а уз то пастирче свира у врулу и пасе невину јагњешчад, Ал' дед' да видимо мало контрасте и у практичном животу, да видимо јесу ли и ту тако пријатни:

1. Белоцркванска српска певачка дружина даје дилетантску преставу у корист пострадалих Сегединаца, — а неће да суделује у забави, приређеној у корист удовици и сирочадима пок. Ђуре Јакшића.

2. На „Пестер Лојда“ и „Кикерикија“ — који нас најбезобразније грде — дају Срби силне новце држећи их редовно, — а наши српски листови једва излазе и морају да престају са немара наше публике.

3. Лопови и пуштахије по Мађарској све се више множе, те краду, пале, харају и убијају, а власти не могу да им доскоче, — а у Карлову доведе власт хонвидете ови кундаче и најпоштеније људе.

4. Кад су Сегединци и други војници покрај Тисе летос отишли у Босну нису три дана могли да нађу воде, — а код куће им сада воде и преко јего!

5. Сиромашна деца у ајмашком и јовановском крају у Н Саду леже у шарлаху и богињама и немају шта да једу, ни апотеку да плате, — а наше лепе Новосаткиње — госпође и госпоћице — играју „фрише фире“.

6. Неки људи иду у цркву, особито наше даме, отстоје св. литурђију, крсте се и изгледа да су бог зна како побожне, — а код куће отерају с прага сиротога богаља, који дође да проси.

7. Наши простаци, кад им се разболе марвинче, тако се грувају у прси, трчи и траже помоћи да не штетују, — а кад му се разболи дете или жена, или он сам, а он не тражи лекара ни апотеке до последњег часа.

8. Неправо нам је, што нас „натерују, да се мађарски језик уведе у наше народне школе, — а спрам наших школских листова тако смо немарни, да ови једва егзистирају.

И тако има много контраста у животу, који пасују за „Стармали“.

Аб.

Савршено.

Неки попа говорећи у цркви са амвона, рече између осталог: све што је благи Бог створио дивно је, и не може боље бити, тако је то савршено. Између млогих слушаоца, беше и један грбави кројач; који је на ове поппине речи само махао главом и уздисао.

Кад почеше људи из цркве излазити, а кројач стаде код црквених врата, и чекаше попу. Чим изиђе попа а кројач пред њега: Господине! Ви данас рекосте у цркви, све што је Бог створио, лепо је и савршено створио, а погледните само мене, како сам нацараћен! Попа се мало измаче, погледи кројача и рече: „верујте ми мој драги, за грбавог човека не може Вас нико лепшег створити; јер је све на Вами што је за грбавог човека прописано.“

— р.

Априли, ли, ли!!

Угарска је наша земља,
Ту смо своји сви;
Равноправност овде влада. . .
Априли, ли, ли!!

Наша влада Србе чува; —
Дању ноћу бди,
Да се закон не окрњи,
Априли, ли, ли!!

Народности све су сретне,
Задовољство ври;
Мађари су толерантни —
Априли, ли, ли!!

И Босанци — Херцеговци
Сретни ко и ми, —
Радују се Мађарима
Априли, ли, ли!!

А, „Стармали“ још се чуди
Шта од Босне би?!
Мађарима довикује:
Априли, ли, ли!!

Дал је ово сан на јави,
Ил су јавни сни?
Та данас је први април!
Априли, ли, ли!!

— р.

Мисли једног развенчаног.

О Боже! луда ми је песма:
„На расстанку теби лети
Овај тужни уздисај,
Један поглед ока твога
На пут мени душо дај.“

Та ја сам баш онда био сретан кад сам се с' њоме растао и могао измаћи из домањаја њена мила погледа.

Прво сам се молио богу да она мене узме, а после да је бог к себи узме.

Брак није никако весела игра у драми живота, то доказује и свака весела игра на позорници, јер тек што дође, да се љубавници узму а оно је одма и крај игри, која се често у кући наставља као комендија, којој никад краја нема.

Ако ти је нека говорила да ти је верна па ипак пошла за другога, теши се и сматрај за највећу срећу што ти није још постала жена.

Боље ти је и да имаш ђавола на врату него ли жену, јер ђаво те бар мучи сам а жена узме и ђавола у помоћ.

К. К.

Какво питање такав и одговор.

А. Кажи ми, ако бога знаш, шта да радим са овим мојим капутом? Виш само како се подерао.

Б. Ја ти неznam дати боља савета, него да исечеш рупе.

Х.

Ћира. Је-ли, Спира, зашто су нама дотична господа дали аутономију, а узели нам фондове?

Спира. Е боже мој, зашто?! — Зато, јер је аутономија празна реч, а у фондовима су пуне касе.

Ћира. Потпуно сам задовољан са одговором.

Ћира. Шта је ново у Београду?

Спира. Жандари иду совацима па тамане псе.

Ћира. Ао брате, то је опасна ствар, — ту се може догодити каква несрећа.

Спира. Не разумем те.

Ћира. О за бога, та не пише сваком на челу ко је пас, — а у срце се не може завирити.

Ћира. Шта велиш ти на ту гемиште окупацион?

Спира. Ја не велим ништа, али мој комшија Ставра не зове је гемиште, него гемачкате комисион.

Ћира. Куда ћеш, Спира, тако журно?

Спира. Идем да се претплатим на „Pester Journal“. Јер сам приметио да је то најискренији лист од свију пеншанских листова.

Ћира. А како то.

Спира. Ето ономад је рекао: „Uns bangt von der bulgarischen Selbstständigkeit.“

Ћира. Зашто се ти тако радујеш томе новом „Недељном листу“?

Спира. Та мило ми је што ће престати „Турски народ“.

Ћира. А по чему ти то судиш, да ће престати турски народ?

Спира. По господину Београдцу. Он већ сели свој пртљаг из старе редакције у нову.

Ћира. Даклем „Недељни лист“ хоће да нам покаже да човек може бити и патриота и опет иначе своје народу служити.

Спира. А би-ли он нама могао показати, да човек може бити и патриота, и опет иначе да не денунцира све што је дојако, пре њега, своје народу служило?

К о к и ц е.

„Пестер Лојд“ не зна, је Милетић већ три године у затвору. Срећа што није Пестер Лојд онај који дели амнестије, јер он онда не би знао уопште, ни да је Милетић затворен.

Сад се истражују узроци Сегединском потопу. Неки мисле: а да се није можда сегедински православни владика случајно забунио па Сегедин благословио, те је то нанело сву несрећу. Јер се видело да су она места, која он не благосиља, остала непотопљена.

Социјалне демократе, које су истеране из Новог Сада, те се настанише у граду Варадину, где их нико не дира, предлажу да се од сада Нови Сад зове „k. k. Festung“ а Варадин да се зове слободна краљевска варош.

А. Зашто гр. Карољи није употребио другу прилику да обелодани нашу нову политику?

В. То је зато, — ако се ствар ојалови, па га после на одговор повуку, да се може извинити: рекао сам у пићу.

(Н.) Кажу да су нове пролетње моде врло смешне, Један отац који има више кћери помодаруше уверава да то није ништа смешно, пре би се могло рећи да је жалосно.

Футошки Баба.

(Наставак.)

Када је Баба са братом Јатом кући приспео и нису никада ни о чем ни диванили него о Милици и о Сент-Ивану, фале није се могао већ нико наслушати. — Баба је и ноћу о Милици сневао али није ни чудо, Милица је и била јандал девојака — а што се разни гласови о њојзи проносили није ни чудо, јер свачије је око за њу запињало; а сем тога, била је певачица, да јој није било равне. — Кад запева алај шалај — варај дико не варај — па јошт у тихој ноћи, спрам месечине, и када јој нуз једну жичицу на тамбурици уча секундира — чак пробуди младог пону у Пивница — те неможе ока да затвори. —

Како Јата, тако и Баба чекаше и чекаше одговора од Милице, али богме прође и 14 па и 30 дана а одговора никако, па зато Баба запне опанке, па хајд у Сент-Иван до побре Тодора. —

Приспевши тамо заноћи да га нико невиди. Порази га Тодор са гласом да Милица не ће за њега да пође, јер рече му Тодор, да га девојка не воле — па није хасне даље околиштити — него нека гледа другу девојку било гди — тешећи га Тодор, да није она ваљда суђена. —

Баба жалостан и туробан јошт ни зоре не дочекавши врати се пун туге и невоље натраг — те брату Јати исприповеди шта је и како је.

Не само Јата и Баба, него и сва родбина да се у чудо: шта би то било, да се Баба никако, по крај свога имања, и заната, оженити не може, те до тога закључка дођоше, да ништа друго неможе бити, него да су на Баби чини. —

Једна стара комшиница, Крша Багарина — није то дала рећи, него рече ја знам жалоснице мени, шта је са нашим Бабом — та њему није мешена поступаоница — па зато неможе се оженити ма ишао куда него гледајте су-тра па га онако од невоље повите; једна млада, ма која из комшилука нека га задоји — а деца нека мало око куће са поступаоном протрче, па вера и Бог видићете да ће се Баба док на прву девојку оде оженити.

Пошто су се баке мало више напиле, које вина које ракије — онако весело разиђу се — а поступаоница биће у недељу. — Јата брат Бабин спреми за недељу све што је требало, и Баби саопшти шта ће са њиме да буде. Баба се у први ма био противио томе лудом подузећу, али на послетку, од тешке невоље и ту за њега грдну срамоту науми поднети али под тим условом да сисати неће, ма навек нежењен остао.

Јатина жена, а Бабина снаја у суботу зором једно дете већ је послала у виноград да лишћа набере за ви-нову сарму — пријатељ Јаша иде у варош да купи сапуна, па му снаја наручи да јој донесе за четир грошића ситна бибера од Костића, јер Грк Јоца наш виле га садале, по-ла у бибер прашине помеша — она се засукала те чисти прасе за печење, правила би и олифне ал нема гвозђа — попадија јој неда јер се дури на њу — што код ње пона чешће одлази а баш и немари — испећиће једну вику ма-виша и локумића — а мож и са некмезом шеширића, то уча воле него девет шигица.

Дан се већ заоду клопи, прежурило је већ и вечерње — а и бабина је снаја са свим готова — само јошт није на супу умесила, ал то може ујутру рано, када са јутрења кући дође; флекце ће бити за час готове. —

Осване недеља — Баба се по конгу шета, па се за-штудирао — гле, вели, мене матора сад да повјајају, и да праве самном као са они бегечани тијатор — ја под ста-рост да постанем комендијаш као шуша — е то неби ни-кад рекао, да ће се то на мени збити — ал нека што му драго још ћу ово препатити — па више ништа и ни за-што нећу да знам. —

Дође време и ручку, сродњаци већ купе се; баба за бабом — човек за човеком посадише се за стол, све по старешинству; свака баба износи шта је младенцу донела која пешкир — која пантлику с чим ће Бабу опасати, по нека богме и кошуљу, понда ти Бабу намолише те леже на креветац, бабе донесоме неку поњавицу, те га умоташе па га као малог стегнуше, да ни ногом ни руком маћи неможе — разапеше на њега два, три, чаршава — те направеше над њиме комарник — неке вичу, јас жалос-нице метите под њега пелене — а нато ти ево и кума вишине Маре — те ти се над Бабу нагну да га задоји, — Баба стискао зубе као да је склопио али све бадава — кума Мара га задоји а Баба сиромас све грца од тешке муке и срамоте. —

Кума Мара викну: сад је готово, и сви гости повик-нуше, амин — нека је жив и здрав младенац. —

Сад извадише испод црепића поступаоницу стадоше је ломити и сваком по комад, делећи трчаше сви по авлији и око куће, а док је то трајало дотле и Бабу развише — комарник покварише и све спремише као да никад није ништа ни било — па тек онда стадоше ручати.

Гости ручају, али Баби се не руча — не сме сиромас да се на сокак помоли — деце чопорови пред кућом — де-војке туда пролазе па се кликоћу — момци псују семе бабино — неки веле, ал је мазгов, други опет да је из-већао итд. а девојке — е вели нека: друго, не би се сад за њега удала ма да има спајилуке. Баба све ово чује, па оће да пукне од једа — али није вајде, ништа му не помаже — ни сивачка кнежева бронца.

Тај дан Јата је прославио баш како ваља, а сутра ће одма у Пирош да загледа себи домаћина и пријатеља а Баби девојку.

Сутра дан Јата оправи кола, седне на њи са Бабом, па за часак ево их у Пирошу са пријатељем код кога су стали — одма похите к девојци.

Девојка је била лепа и ваљана тако, да јој како Баба тако и Јата баш ништа нису могли замерити — прија-тељ девојачки отац био је баш у тај пар татор — из чега се даје закључити да није био којекаква шуша. Човек крупан у глави, као куллински стари попа што је био — одрешит. Диванио је као какав адвокат, а није ни чудо, та док је год село са спахијом парницу водило, татор је увек на челу опозиције био. Пирошани га баш зато стр-паше за татора, што је имао обичај кандило псовати, неби ли се од тога одучио.

Баба је девојку просио, а татор није га одбио и тако Баба на своју велику радост још то вече девојку запреси и кући са пешкири дође, чему се сва родбина му обрадује.

До венчања, родбина је девојки ишла, погаче и друге понуде и колаче носећи, а међу тим и венчани дан приспе.

Јата је грдне сватове сакупио, све што је било бољи и бољи људи. Ту је било до 20 кола нуни глава — једно над другим гамиже. Такове сватове ни пре ни после није Футог видео, да ли на срећу ил несрећу Бабину, то се још незна, нити се даје напред предвидети.

(Свршиће се.)

Новије књиге.

(Под овим насловом навестићемо сваку књигу, која се у-редништву тога ради припошље.)

Бачванске песме. Скупио и издао Стев. Бошковић у Н Саду Срп. и. задр. штамп.

Списак накладе књијаре браће Јовановића у Пан-чеву Штамп. браће Јовановића.

Увео листак. У спомен Стјеп. М. Љубиши написао Тод Стеф. Виловски у Бечу, јерм манастир.

„Стармали“ излази 10., 20 и последњег дана у сва-ком месецу.

Годишња цена 4 ф. годишња 2 ф. на 3 месеца 1 ф. За Србију, Црну Гору, Босну и Херцеговину на целу го-дину 50 гр., на по године 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шиље на адресу Др. Илије Огњановића у Новоме Саду, а коме је наруч-није Дру Јовану Јовановићу Змају у Београд. Претплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад.

Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетна до данас.

НАШИМ ЧИТАОЦИМА!

— Драги читаоци! А знате ли ви, какав је сутра важан дан?
 — Знамо, како неби знали: та сутра је ускрс!
 — Добро, добро, ал' шта је још сутра?
 — Збиља, та сутра је први април!
 — Е, ал' још нешто је сутра. Шта нам започиње сутрашњим даном?

— Немој ни спомињати, та сутра почиње друга рата од порције!

— Немојте о тако немилим стварима да говорите. Сутра је, господо моја, и е тога важан дан, што сутра 1. априла ове год. почиње:

нова четврт „Стармалом.“

Уверени смо да ће се томе сваки наш претплатник од срца радовати и да ће весело отићи на пошту и отпрати нам предплату на ову наступајућу другу четврт, јер „Стармали“ је лист, који никоме зла не жели, него иде на то, да сваког разновесели и насмеје.

Претплатна је цена на четврт године 1 фор. а. вр. за Аустро-угарску; за Србију 13 гроша.

Претплата се шаље штампарији А. Пајевића у Нови Сад, а из Србије г. Змај-Јовану Јовановићу у Београду.

ПОЗИВ НА ПРЕПЛАТУ

НА

„ГЛАС ЦРНОГОРЦА“.

Крајем овога мјесеца истиче претплата многијем нашијем претплатницима, као и свјема онима, којима се дуговало за лист од г. 1877.

С тога позивамо учтиво и њих и сваког другог, који би хтио наш лист држати почетком мјесеца априла, да се за рана пожуре с пошљањем претплате, да им не би који број листа изостао.

Цијена је „Гласу Црногорца“ за ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-УГАРСКУ (и за БОСНУ и ХЕРЦЕГОВИНУ):

На годину	6 фор. а вр.
На по године	3 ” ”
На три мјесеца	1 ” 50 н.
За све друге земље у Јевропи и Америци:	
На годину	20 франака.
На по године	10 ”
На три мјесеца	5 ”

Претплатници из Аустро-Угарске (и Босне с Херцеговином) нека шаљу своју претплату поштанском упутницом на г. Петра Рамадановића у Котор. А претплатници с другијех страна нека шаљу своју претплату у плаћеном писму на „Управу „Гласа Црногорца Цетиње“.

Цетиње, 1. Марта 1879.

управа
ГЛАСА ЦРНОГОРЦА.

„НОВИНА“ 66

РОМАН ИВАНА ТУРГЕЊЕВА

Превод П. Тодоровића

I. и II. св.

Цена обема свескама 1 фор. 40 новч. Наручује се у
Штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

НОВА КЊИГА.

М. А. А. А. А. А. А. А. А. А. А. А. А. А.

ПЕСМЕ ЗА НАРОД

СПЕВАО СВЕТОЛИК ЛАЗАРЕВИЋ.

= СВЕСКА ДРУГА. =

САДРЖАЈ: Српство. — Српска вила. — Српски својеволци у логору на Дрини 1876. г. — Срби полазе у бој.— Бој на Шуматовцу.— Ђенерал Чернајев.— Освојење града Ниша. — Пуковник Ђуро Хорватовић. — Спомен погинулим јунацима за ослобођење и независност српску 1876—1877. — На дан проглашења независности Србије Уз књигу иде лик кнеза Милана.

Цена је књизи само 10 новч. Ко наручи више комада добија по 7½ новч. комад.

Нарудбине ваља упућивати:

ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА
у Нови Сад.

РЕД ПЛОВИДБЕ

ПУТНИЧКИХ ПАРОБРОДА.

од 4. (16. марта) почињући до даље наредбе:

Из Новог Сада у Земун понедељником уторником, средом, петком и суботом у пола 5 сахата по подне.

Из Новог Сада у Тител, средом и суботом у пола 5 сахата по подне.

Из Новог Сада у Оршаву понедељником, средом и суботом у пола 5 сахата по подне.

Из Новог Сада у Пешту, понедељником, средом, четвртком, петком и суботом у пола 11 сахата пре подне.

У Новом Саду 4. (16.) марта 1879.

Отправништво.